

ארי שביט

בחזרה למצדה

ישראל החדשה כבר בחרה: איתמר בן־גביר. כשלושה חרשים לפני בחירות 2022 ברור שהכוכב הזוהר בשמיה של המדינה היהודית והכוח העולה במערכת הפוליטית הישראלית הוא מי שנחשב עד לפני שנתיים למצורע. אין זה מקרי שהציונות הרתית בראשות בן־גביר מקבלת בסקרים כ־13 מנדטים. ואין זה מקרי שבין הצעירים היהודים שיעור התמיכה בתלמידו של הרב מאיר כהנא מתקרב לחמישית. גם אין זה מקרה שכיותר ויותר אתרים הומי אדם ברחבי הארץ בן־גביר מתקבל כגיבור, ושאפילו התקשורת מתחילה להתמסר לקסמו המסוים.

ההכשר שהעניקה ממשלת יאיר לפיד למנסור עבאס והועם על מה שנחשב להפרת האמונים של נפתלי בנט משרתים היטב את מעריצו של ברוך גולדשטיין. כך גם השיח ההגמוני החדש על ההגמוניה הישנה ועל המאבק בין ישראל הראשונה לישראל השנייה. כך גם הפנייה החריפה ימינה של הימין הישראלי, והעייפות של הרור החריף הצעיר מהנהגתו הרבי נית והפוליטית. תהליכי עומק שהתרחשו מתחת לפני השטח בזמן כהונתה של הממשלה שהייתה אמורה להרגיע את כולנו גרמו להקצנה של רובנו, ולנסיקה המטאורית של הקיצוני הקיצוני מכולם.

כך שכבר עכשיו ברור לאן אנחנו הולכים: מי שלא רצה את בן־גביר כפעיל פוליטי בחברון קיבל אותו כחבר כנסת בירושלים, ומי שלא רוצה בו כחבר כנסת יקבל אותו כשר בכיר. פניו של המחנה הלאומי השתנו לכלי הכר, והשתנו לכלי שוב. לא תהיה בישראל בעשור הנוכחי ממשלת ימין ימין שאיתמר בן־גביר הוא לא עמוד התווך שלה. אם וכאשר בנימין נתניהו יגיע אל המספר הנכסף – 61 – הוא ימצא את עצמו עומד בראש ממשלה שהכוח הדומיננטי בה הוא סוג מסוים של עוצמה יהודית. אשר על כן נכון לחשוב כבר באמצע הקיץ החם הזה על ההשלכות מרחיקות הלכת שיהיו לתהליך הבן־גביריזציה המואץ העובר על מדינת ישראל.

ההשלכה הראשונה תהיה העמקת הפער בין מדינת תל־אביב למדינת ירושלים. האם מדענית מחשב צעירה ומבטיחה ממכון ויצמן שהשקפת עולמה ציונית־ליברלית תשוב מלי־מודיה בהרווארד או בפרינסטון לרחובות, שכפופה לממשלה לאומנית רדיקלית? האם מהנדרס הייטק מגבעתיים או הרצליה יסרב להצעת רילוקיישן שתרחיק את משפחתו ממדינה שה פכה לדעתו לרפובליקה של קנאות? האם צעירים ישראלים מחיפה ומרעננה יתלהבו לשרת בצבאה של מדינה שהולכת והופכת לגזענית? החלק בציבור הישראלי שמחנה בן־גביר רואה בו מתיוון יאמר שאין לו מה לעשות עוד בארץ. בשלב הראשון המחאה הקולנית והמובנת שלו תקרע את החברה הישראלית לגזרים. אבל בשלב השני יפקדו אותנו גלים חסרי תקדים של ירידה פנימית וירידה ממשית. ישראל המודרנית והפתוחה תניח לישראל הלאומנית לחגוג את ה"מוות למח בלים" שלה בראש המצודה חסרת התקווה שבחרה לעצמה.

ההשלכה השנייה תהיה סיום הברית בין מדינת ישראל ובין המערב. בנימין זאב הרצל, חיים ויצמן, זאב ז'בוטינסקי ודוד בן־גוריון סללו את הדרך לכינונו של בית שלישי כשוודאו שהציונות תהיה בצד הנכון של ההיסטוריה. הברית עם ברי־טניה, הברית עם צרפת והברית עם ארה"ב אפשרו לנו לשוב לארצנו, להקים את מדינתנו ולהגן על קיומנו. אבל לחסידי בן־גביר אין עוד עניין בוטות כאלה. הם מעדיפים להתגרות בעולם ומלואו. אין להם עניין במציאות ואין להם עניין במאה ה־21. הקרמה האנושית בזויה בעיניהם. לכן עלייתם לשלטון תעביר אותנו אל השוליים הסהרורים של משפחת העמים. תוסר מישראל כיפת הברזל המדינית שהיא עדיין מקבלת מארה"ב. תאבד לישראל האינטימיות הביטחונית עם המעצמה הגדולה בעולם. בשעת צרה נעמוד לגורלנו לבר. ממשלתו של איתמר בן־גביר תחזיר אותנו לבית ראשון ותחזיר אותנו לבית שני ואף תעלה אותנו אל ראש מצדה.

ההשלכה השלישית תהיה השחתה פנימית. התנועה הציונית הייתה אחת התנועות הלאומיות היפות בהסטוריה. בשעה שהיא באה להציל עם ממוות, היא בחרה בחיים ובחירה בטוב ושאפה לתקן עולם. במשך 140 שנה חתרנו לאזן בין לאומיות לאנושיות ובין מסירות נפש למעשיות ובין יצירת עוצמה לשמירה על מוסר. הבחירה הצפויה בבן־גביר תבגוד בכל ערכי היסוד ותערער את האיזונים הללו ותכבה את עמוד האש.

האם זאת באמת הבחירה שלנו?

האם כאלה אנחנו?

האם לא נעצור לפני תהום?